

ชื่อเรื่อง : การศึกษาระดับความรู้ การมีส่วนร่วมและการนำแผนชุมชนไปปฏิบัติ
ของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือ
ผู้เขียน : นันทภพ วงศ์ปัญญา, พระมหาบุญมา ลำซาว, อนันท์ โพธิ์เงิน
ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ทิวากร แก้วมณี
ประเภทสารนิพนธ์ : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนเรศวร 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ระดับความรู้ การมีส่วนร่วม และการนำแผนชุมชนในปฏิบัติของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือ ฉบับนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ตั้งจุดมุ่งหมายการวิจัย ออกไว้เป็น 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อทราบระดับความรู้ ของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือกับการจัดทำแผนชุมชน
2. เพื่อทราบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือกับการจัดทำแผนชุมชน
3. เพื่อทราบระดับการนำแผนชุมชนไปปฏิบัติของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ลักษณะการวิจัยเป็นแบบ Survey Study เป็นการศึกษาถึงลักษณะตามสภาพความเป็นจริง ที่เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือ กับการจัดทำแผนชุมชน ซึ่งจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับภาคประชาชนและภาคราชการ ในการติดต่อประสานงาน การปฏิบัติงานร่วมกัน และการบริหารงานในระดับท้องที่และท้องถิ่นของไทย ประชากรข้อมูลที่ใช้ศึกษาวิจัย เก็บข้อมูลมาจาก 6 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแพร่ จังหวัดตาก จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุทัยธานี เก็บข้อมูล 245 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สอง เป็นข้อมูลที่ต้องการศึกษาตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้วิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม และจากตารางประมวลผลข้อมูล ที่เกี่ยวกับผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือ กับการจัดทำแผนชุมชน ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

1. ระดับความรู้ของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือกับการจัดทำแผนชุมชน ได้ตั้งสมมุติฐานเอาไว้ว่าจึงมีความรู้ความเข้าใจในแผนชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ทั้งนี้เพราะเป็นงานในหน้าที่ด้านการพัฒนาโดยตรงของผู้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีเงินค่าตอบแทนเป็นรายเดือน ทุกเดือน จึงต้องมีหน้าที่ที่ต้องเอาใจใส่ต่องานที่มีกฎหมายพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2451 ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ดำรงตำแหน่งมีความรู้เรื่องแผนชุมชนเพียงร้อยละ 47 เท่านั้น ซึ่งน้อยกว่าสมมุติฐานถึงร้อยละ 33 การที่มีผู้รู้เรื่องการวางแผนชุมชนน้อย ทำให้ไม่รู้จะเริ่มต้นพัฒนาหมู่บ้านชุมชนอย่างไรยังคงรอให้ราชการสั่งการลงไป ทำให้มีปัญหาเรื่องขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน ซึ่งมีระดับขั้นตอนหลายระดับ คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การร่วมแสดงความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจ การร่วมรับผิดชอบ และการประมวลผล ซึ่งตามสมมุติฐานได้ตั้งไว้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องเข้าไปมีส่วนร่วมการจัดทำแผนชุมชนครบทั้ง 5 ขั้นตอน ต้องมีไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จากผลการประมวลผลข้อมูลตามแบบสำรวจพบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมเพียงร้อยละ 69.0 ต่ำกว่าเป้าหมายในสมมุติฐานร้อยละ 11

3. ระดับการนำแผนชุมชนไปปฏิบัติ ของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือ ตามสมมุติฐานกำหนดไว้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจะปฏิบัติตามแผนชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จากผลการประมวลผลข้อมูลพบว่าการนำแผนชุมชนไปปฏิบัติ ปฏิบัติตามแผนชุมชนร้อยละ 77 ซึ่งก็ยังต่ำกว่าสมมุติฐานร้อยละ 3

จากการประมวลผลการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ทำให้ทราบว่าผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนชุมชนน้อย (ร้อยละ 47) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน ปานกลาง (ร้อยละ 69) และมีการนำแผนชุมชนไปปฏิบัติมาก (ร้อยละ 77) แต่ผลการศึกษาทั้ง 3 ประการนี้ เมื่อเทียบกับเกณฑ์สมมุติฐานที่ตั้งไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ก็พบว่าผลการศึกษา ต่ำกว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 3 ประการ

Title : A study of knowledge level to participate and take a community plan into practice of village principals, assistant village principals, village headmen in the northern region

Authors : Nunthapobe Wongpanya, Pra Maha Boonma Lamsao, Anan Phoe-ngern

Adviser : Dr. Dhiwakorn Kaewmanee

Type of thesis : Independent Study, Master of Public Administration, Naresuan University, 2009

Abstract

This study on village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region with doing a community plan is determined its objectives into 3 parts:

1. To know the knowledge level of village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region with doing a community the participation level plan.
2. To know the participation level of village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region with doing a community plan.
3. To know the level of taking a community plan into practice of village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region.

This study is a research in social science. The characteristic in this research is a survey study. This study is studied from true condition about village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region with doing a community plan. It will be useful for both public and government in coordinating, practicing together, and administrating in the local level of Thailand. The population used in this study is collected from 6 provinces; Chiang Mai, Phrae, Tak, Phetchaboon, and Uthaitanee. The information is collected from 245 people.

The instrument used in this study is a closed-ended questionnaire which is divided into 2 parts; the first part is general questions about a person who answer the questionnaire, and the second part is the information in accordance with the objectives in this study. The information is analyzed by a computer program. The statistic is used in this study is percentage.

The results of information analysis:

After studying and analyzing the information from the questionnaire and the table of information evaluation about village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region with doing a community plan, the results are found that;

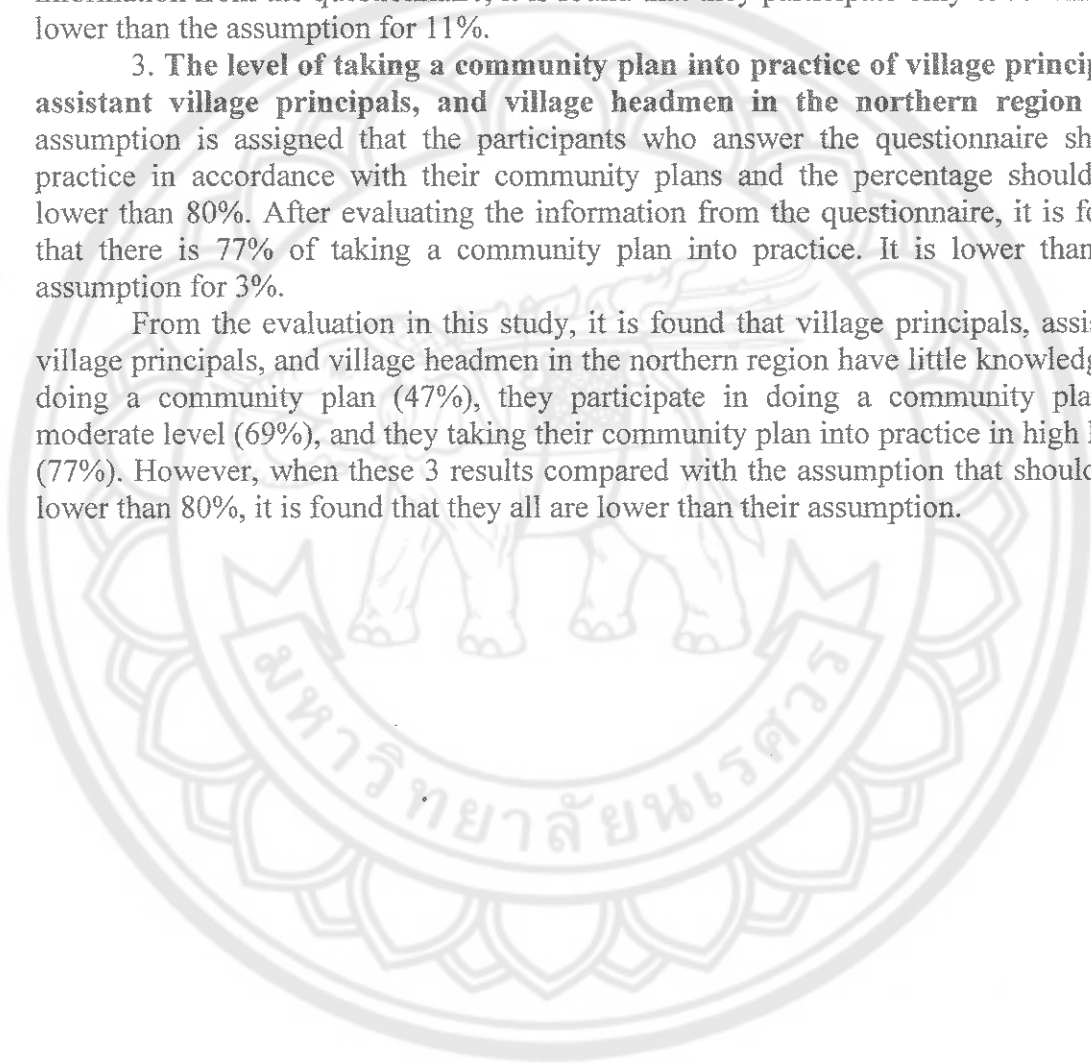
1. The knowledge level of village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region with doing a community plan The assumption is assigned that the knowledge level in doing a community plan is not lower than 80% because it is a direct responsibility that should be developed by people who are in positions and have salary every month, so they have a responsibility to pay attention to the community plan which was clearly assigned in the local government characteristic act in 1908. The result is found that people who are in these positions

have knowledge in doing a community plan only 47% which is less than the assumption for 33%. The less a few people understand the community plan, the less they know how to start developing their community, so they always wait for the command from the government. This will bring lack of creative idea.

2. The participation level in doing a community plan There are many steps of participation: acknowledging the information, participating in giving ideas, making decision together, taking responsibilities, and evaluating. According to the assumption, the participants who answer the questionnaire should participate in doing a community plan by joining all 5 steps, and it should not lower than 80%. After evaluating the information from the questionnaire, it is found that they participate only 69% which is lower than the assumption for 11%.

3. The level of taking a community plan into practice of village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region The assumption is assigned that the participants who answer the questionnaire should practice in accordance with their community plans and the percentage should not lower than 80%. After evaluating the information from the questionnaire, it is found that there is 77% of taking a community plan into practice. It is lower than the assumption for 3%.

From the evaluation in this study, it is found that village principals, assistant village principals, and village headmen in the northern region have little knowledge in doing a community plan (47%), they participate in doing a community plan in moderate level (69%), and they taking their community plan into practice in high level (77%). However, when these 3 results compared with the assumption that should not lower than 80%, it is found that they all are lower than their assumption.

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.ทิวากร แก้วมณี อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและคณะกรรมการทุกท่านที่หาคำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเองคณะผู้ศึกษาค้นคว้า ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.ทิวากร แก้วมณี อาจารย์ที่ปรึกษาและประธานอนุกรรมการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร รองศาสตราจารย์พรยุพา นพรัถยคุณบดีคณะสังคมศาสตร์มหาวิทาลัยนเรศวร อาจารย์ ดร.พีรธร บุญยรัตพันธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จักร์ พันธุเพชร อาจารย์ ดร.สุพิศรา จิตตเสถียร และ อาจารย์ ดร.ศุภกิจ ขอเชื้อกลาง ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สมบูรณ์และมีคุณค่ากระทั่งสำเร็จเป็นผลงานอันภาคภูมิใจของเราทุกคน

ขอบคุณผู้ใหญ่นบ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่นบ้าน กำนันในเขตภาคเหนือทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอน้อมเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา คณะอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นันทภาพ วงศ์ปัญญา

บุญมา ลำซาว

อนันต์ โพธิ์เงิน